

Főtt borsó tehének és sertések számára.

A Virginiában megjelenő amerikai gazdasági lap „The Richmond farmer“ a főtt borsót ajánlja a gazdák figyelmébe, állítván, miszerint ezen tápszer kiváló hatást gyakorol szintugy a tejelő tehenekre, mint a hizó sertésekre, és nemcsak a korpánál, de bármely más takarmánynemünél jobb. Két mérő borsó a sertések hizlására vagy a tejképződésre hasonló eredményünek tapasztaltatott három mérő szemes takarmánynyal. E mellett a sertések nemcsak még egyszer oly gyorsan hiznak, hanem a hus és zsirnak milyensége is hasonló arányban emelkedik. A teheneknél pedig, mondja közlő, oly szembe ötlő a főt borsóvali etetésnek hatása, miszerint már 10 napi alkalmazás után az eddigi tejmennyiség megkétszereződött.(!)

A takarmányozásra nézve azon eljárás ajánltatik, mely szerint a borsó előlegesen 12 óráig vagy legalább az éjen át vízben áztassék, mielőtt megfőzetnék. Ennek következtében a borsó tetemesen felduzzad és azután rövidebb idő alatt is megfő.

Az itt említett előnyökön kívül azonban, már a csupán beáztatott borsó is kitünő pótlékot képez a gyöktakarmányozás mellett; a mennyiben nemcsak ugyanazon hatást idézi elő a marhánál, melyet a turnipsz (tarlórépának egyik faja), a murokrépa vagy a czukorrépa: t. i. hogy az étvágyat fokozza, az általános kinézést javítja és a tejmennyiséget szaporítja; hanem továbbá, a tejnek soha oly rosz ízt nem kölcsönöz, minőt oly gyakorta a zöld vagy gyöktakarmány után tapasztalhatni.

Közlő azon szavakkal végzi: „Én az áztatott, illetőleg főtt borsót, mint téli takarmányt, határozottan minden gyöktakarmány fölé teszem, és minden gazdának ajánlom: győződjék meg önmaga ezen takarmánynemünek nevezetes előnyeiről.“

Mi pedig hozzátehetjük: csak kár, hogy a borsó nálunk oly drága takarmány, miszerint annak alkalmazása, általában véve, alig fizetné ki magát. — De azért jó mégis, az ilyen közléseket ad notam venni.

A pajorok pusztítása elleni óvszer.

A föld alatt működő egyik ellensége az erdésznek és gazdának, a közcserébüly (Melolonta vulgaris) alakja, az ugynevezett pajor ellenében eddig egészen tehetlenek voltunk; annál érdekesebb, de fon-

tosabb is tehát a pajódok kiirtását czélzó alább leirt kísérlet, melyet szaktársaink vizsgáló figyelmébe ajánlunk.

Taschenberg egy erdőszélen fekvő táblát repeze alá szarvasmarha- és juhganéjjal trágyáztatott. Szántás alkalmával a szarvasmarhatrágya és az az alatti föld tele volt $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ hüvelyknyi hosszú pajorokkal; ott is mutatkoztak pajorok, hol a juhtrágya volt elterítve, de igen csekély számmal.

Már egy évvel ezen eset előtt Merseburg tájékán a bishofsrodei főerdészi hivatalnál a kártékony pajorok irtásának tanulmányozására kísérletek tétettek; ugyanis 1864-ben, midőn igen sok eserebüly mutatkozott a rajzási időszak alatt, erdő közt fekvő $1\frac{1}{2}$ holdnyi terület jelöltetett ki; melyen helyenként 4□'-nyi térecsek 6"-nyi vastagon fris marhaganéjjal meghordatván, 3'-nyi laza földtakaróval befödettek és simára gereblyéltettek.

Ugyanazon év július közepén ezen helyek megvizsgáltatván, kitünt, hogy a hol a térecseket a nap sütötte, ott hemzsegett az $\frac{1}{4}$ hüvelyk hosszú pajorok sokasága, a hová pedig a nap nem hatott, ott nagy számu petéket találtak. A ganajrakások, melyek a pajorok és peték telepeit képezték, összehordattak s elégettettek.

Taschenberg, ki a pajódoknak ezen kiirtási módját közli, figyelemzetteti egyszersmind a gazdákat, hogy mielőtt ezen eljárást nagyban alkalmaznák, győződjenek meg, hogy a ganaj alatt levő alakok csak ugyan pajódok-e, nem pedig a ganaji turony (*scarabaeus stercorarius*) alakjai, mely utóbbi esetben ezen ártatlan rovarok irtására idő és munka hiába vesztegettetnék. A pajor a ganaji turony alakjától rágó műszerveire nézve abban különbözik, hogy az előbbi felső ajakán mindkét oldalon csak egy-egy szarunemű rágonnyal bír, és az alsó áll kettős bőrajkai össze vannak növe; az utóbbi ellenben felső ajkán több rágonnyal bír, és az alsó áll külső és belső bőrajkai külön vannak válva. Nagyobb alakokat szabad szemmel is meg lehet határozni, de az alig $\frac{1}{4}$ " apróknak megvizsgálása csak nagyító üveg segítségével eszközölhető.

Azon szaktársainkat, kik e tavasszal az itt leirt eljárás czélszerűségét kísérlet alá vennék, felkérjük az eredmény szives közlésére.

T.

Egy új faóriás.

A californiai *Wellingtonia gigantea* — ezen óriási fenyőfa, melyről az „Erd. és Gazd. Lapok“ tavali évfolyamában két ízben is tettünk említést (a 141. és 559. lapon), méltó párját találta az ausztráliai rengetegekben. Ugyanis egy ausztráliai (Melbourneban megjelenő) hetilap „Australasian“ írja, miszerint a Dangenoug melletti rengetegben — a délaustráliai „Victoria“ telepítvényben — egy óriásfa fedezettetett fel, melynek magassága 392', tulajdonkép a letrörött koronának hozzászámításával, mely a többi, ama vadonban található bántatlan példányok szerint 30 lábra becsülhető — összesen 420 láb.

Ezen csodálatos fa a borsfákhoz tartozik, tudományos elnevezése *Eucalyptus amygdalina* (Pfefferbaum oder hängende Gummibaum von Vandiemensland). Csak a kaliforniai *Wellingtonia gigantea*, melyből egy 450' magas példány ismeretes, haladja túl ezen ausztráliai óriást. Hogy méreteiről némi fogalmat szerezzünk, képzeljük Európa legmagasabb tornya (a straszburgi münster tornya) mellé állítva, mely csupán 466 lábnyira emelkedik a talaj színe fölé

A burgonya aszása.

Hogy a burgonya, minél tovább tartatik, annál többet vesz sulyából, sőt tavasz felé táphatásából is — régi tapasztalás. Kísérletek történtek ezen veszteségnek közelebbi meghatározására és számokbani kifejezésére. Közöljük egy ily kísérletnek eredményét:

100 font, megfelelő pinczetérben tartott burgonya, október végétől aszás következtében veszített sulyából:

	hónapról		hónapra	
	fontot	17 latot.	fontot	17 latot.
November végeig	—	—	—	—
December	3	4	2	19
Január	4	4	1	—
Február	5	16	1	12
Márczius	6	18	1	2
Április	8	—	1	14
Május végeig (erősen csirázva)	10	—	2	—
Junius végéig (elfonnyadva)	17	—	7	—

Tehát nincs benne köszönet, sokáig tartogatni a burgonyát.